

Leif Silbersky, advokat med åsikter.

Arkivfoto: JONAS EKSTRÖMER/Scanpix

Skenhelighet och hyckleri

Det var väldigt vad Leif Silbersky och andra prominenta jurister tar i efter nämndemannaschabblet i Västmanlands tingsrätt! Advokat Leif Silbersky och de flesta lagfarna har väl själva "suttit ting", och borde veta att inte ens domstolsjurister kan sätta en tättslutande kork på sin tankeverksamhet? Även om det kan se ut så ibland.

Skillnaden är bara att de yrkesverksamma juristerna är betydligt bättre tränade i att hantera medierna än vad nämndemännen är. Men att någon nämndeman i efterhand råkar prata för mycket under en pressande intervju, betyder inte att denne varit jävig.

Min erfarenhet efter fyra år som nämndeman i hovrätten är att nämndemännen behövs i brottmålsdomstolarna av flera skäl. Inte minst bidrar de med perspektiv från olika nivåer av samhället. Detta är inte minst viktigt, eftersom de flesta jurister kommer från högre

socialgrupper, och fortsätter sin vistelse där även på sin fritid. Därför har nämndemännen djupare kunskaper om Medelsvenssons villkor och hur han tänker när det gäller brott och straff.

Vidare behövs vakande ögon även på juristdomarna – de har faktiskt inte bättre rättskänsla än andra och kan ha starka sympatier och antipatier till olika människor och yrken. Därför kan det ibland skapas obegripliga domslut med åtföljande förvånade kommentarer från både advokater och allmänhet om att domstolarna "tycks fungera som ett lotteri".

Jag har flera gånger hört och sett domare i förväg uttala sin förmodade uppfattning om rättegångsföremålet, och gett exempel på hur det "alltid brukar se ut i sådana här fall". Till och med ansåg sig lagmannen så säker i några mindre komplicerade mål jag varit med om, att han satt och skrev domen

redan under vittnesförhör och plädering, för att kunna meddela rättens utslag direkt efter huvudförhandlingen.

Under mellanvarande överläggning väger nämndemännen lätt mot kollegiala jurister, där även protokollföraren (jurist) brukar avge sin uppfattning, trots att detta förhållande inte framgår av domstolsprotokollet.

Nej, skenheligheten tycks inte ha några gränser för dem som befinner sig "von oben". Det brottmålsdomstolarna behöver är även opolitiska nämndemän med stark rättskänsla och civilkurage. En statlig utredning har förordat tjugo procent från andra samhällsgrupperingar, men införandet tycks dröja – måhända av politiskt, egenlyttiga skäl?

Bertil Burström
nämndeman i hovrätten åren 2003–2006
Munka-Ljungby